

Évközi 2. vasárnap

1Sám 3,3–10.19

Itt vagyok, hívtál!

Isten lámpája még nem aludt ki. Sámuel az Úr templomában aludt, ahol az Isten ládája állt. Az Úr megszólította: „Sámuel, Sámuel!” „Itt vagyok” – felelte. Azután odafutott Élihez, és azt mondta: „Itt vagyok, hívtál.” Az ezt válaszolta: „Nem hívtalak, feküdj le és aludj.” Elment és lefeküdt aludni. Az Úr azonban újra szólította: „Sámuel!” És Sámuel fölkelt, odament Élihez és azt mondta: „Itt vagyok, hívtál.” Ez azt felelte: „Nem hívtalak, fiam, feküdj le és aludj!” Sámuel ugyanis még nem ismerte az Urat, még nem volt része abban, hogy az Úr megnyilatkozzék neki. Az Úr most újra szólította Sámuel, harmadszorra. Fölkelt, odament Élihez és így szólt: „Itt vagyok, hívtál.” Erre Éli megértette, hogy az Úr szólította a fiút. Ezért azt mondta Éli Sámuelnek: „Menj, feküdj le és aludj, aztán ha valaki szólít, így válaszolj: Beszélj, Uram, szolgálj figyel!” Sámuel elment és nyugovóra tért a helyén. Akkor megjelent az Úr, elé állt és szólította, mint előző alkalommal: „Sámuel, Sámuel!” És Sámuel így válaszolt: „Beszélj, szolgálj figyel!” Akkor az Úr azt mondta Sámuelnek: „Nézd, olyat teszek Izraelben, hogy aki csak hallja, annak mindkét füle csengeni fog tőle. Azon a napon valóra váltom Élin mind, amit házára kimondtam, elejétől végig. Neked kell hírül adnod neki, hogy minden időre kimondtam házára az ítéletet, mert tudta, hogy fiai káromolták Istent, mégsem tiltotta meg nekik. Azért megesküdtem Éli házának: Éli házának bűnéért sem véres áldozat, sem ételáldozat nem engesztel ki soha.” Sámuel egész reggelig fekvé maradt. Akkor kinyitotta az Úr házának kapuját. De Sámuel félt Éli előtt mutatkozni. Éli azonban odahívta magához Sámuel. Így szólította: „Sámuel, fiam!” „Itt vagyok” – felelte neki. Erre megkérdezte tőle: „Mit mondott neked? Ne titkolj el előlem semmit. Isten ezt meg azt tegye veled, ha valamit eltitkolsz előlem abból, amit mondott neked.” Sámuel tehát elmondott mindent, és nem hallgatott el semmit. Erre Éli azt mondta: „Ő az Úr! Tegye, ami tetszik neki!” Sámuel felnőtt és vele volt az Úr, és nem hagyta, hogy egyetlen szava is megghiúsuljon.

Az Ószövetségben nagy jelentőségűek a „meghívás-elbeszélések.” Ezek azok a történetek, amikor Isten nevéen szólítja a kiválasztott személyt, és ezzel különös élettörténete kezdődik el az Istennel, és természetesen különös konfliktustörténete a családjával és a társadalommal is, amelyben él, és amelyet az Isten nevében bírálni fog. Az Ószövet-

ségben a prófétaóság intézménye és a próféta személye csak akkor mutatkozott egyértelműen pozitívnak, ha igazolni tudta, hogy őt Jahve meghívta. Egyébként se szeri, se száma nincs a prófétai karizmatikus hatalommal való visszaélésnek az Ószövetségben, ám mind a mai napig sokan szélhámoskodnak az Isten nevével és a sajátos meghívás-élményükkel. Olyannyira, hogy manapság leggyakrabban az ilyen élménnyel kérkedőket pszichológiai betegek tekintik.

Az Ószövetségben Ábrahám, Izsák, Jákob vagy Mózes meghívása a kiemelkedő vallási személyiségek és nemzetformáló egyéniségek kötelező megerősítésének tartja az isteni meghívást, és egy feladatra való rendelését. Jeremiás próféta tiltakozik is a saját meghívása ellen (7,14.30), de mégis, a belső kényszer miatt, kénytelen követni az Isten által választott feladatot. Még akkor is, ha egész személyisége tiltakozik ellene, mint erről beszámol könyvének vallomások szakaszaiban. Legtöbb történetben mint például Izajás meghívása esetében (Iz 43,1) keveredik a *meghív* és a *kiválaszt* ige.

Jézus maga kicsit másként használta a meghívás és a kiválasztás igéket, amikor kijelentette, „sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak” (Mt 22,14), mert a meghívás nem a dicsőség és nem öntudatnövelő büszkeség alapja, hanem egy feladat végrehajtásának kezdete. Nem véletlen, hogy az újszövetségi levéltudományban Pál beszél legtöbbször a meghívásról, vagy a keresztényekről, egyszerűen úgy mint „meghívottakról” (1Kor 1,24). A meghívottaknak a sajátságai közé tartozik az Istennel, Jézus Krisztussal való közösség intenzív ápolása. A meghívott nem a maga tettei alapján nyeri el a meghívását, hanem annak alapján, hogy Isten kiválasztja a feladatra (2Tim 1,9). Sok esetben méltatlannak látszó személy is kap meghívást, amely kötelezi őt erre.

Az isteni meghívásról manapság papok, szerzetesek esetében szokás beszélni, pedig ez eredetileg minden megkeresztelt embernek szól. Minden egyes kereszténynek, akinek az életében a hit és a vallásosság élete megváltoztatását jelentette. Isten soha nem hív bűnös életre, hanem Isten fiának közösségére. A fenti ószövetségi történet a meghívás titokzatosságát tárja fel, Sámuel neve pedig azt jelenti, meghallgatott az Isten. A feladata pedig az lesz, hogy ő is állandóan hallgasson Istenre.